

A nagyobb pontosság kedvéért kívánatos volna azonban, hogy ne csak egy-két liternyi szem-mennyiségből vonassanak le a következtetések az egész hektoliter átlagos szem-mennyiségére, hanem minél nagyobb mennyiség, például egy fél hektoliter vétessék alapul. A hektoliterenkénti szem-mennyiség meghatározása után, a keveréket képező különböző alaku és nagyságu makkok keverési aránya szemmennyiség és irtartalom szerint följegyzendő s az egyes fajta makkokból minta választandó ki azon czélból, hogy azok rajza természetes nagyságban elkészíttessék. Ha ezen egyszerű kísérlet végrehajtója a rajz elkészítésére nem volna hajlandó, sziveskedjék adatait a minta makkokkal az országos erdészeti egyesülethez beküldeni.

Az Orsz. Erdészeti Egyesület jubiláris közgyűlése 1886-ban.

Jubiláltunk!

Háromszoros ünnepet ültünk! Huszonöt éves pályafutását fejezte be a jelen hónappal szaklapunk, az „Erdészeti Lapok“, miután 1861. december havában látott napvilágot annak első, 1862. évi januáriusi füzetete. *)

Husz éve annak, hogy egyesületünk Orsz. Erdészeti Egyesület név alatt 1866. december 9. napján megalakult.

Első közgyűlésünket tartottuk meg saját házunkban. Házi urrá lettünk Budapesten. Ez pedig valami. Ezzel nem minden egyesület dicsekedhetik.

*) Érdekes és fontos irodalomtörténeti okmánynak tartom az első előfizetési felhívást az »E.-L.«-ra, s azt hiszem alig van még valaki birtokában. Miután én két ily példánnyal rendelkezem, egyet egyesületünk számára engedek át azon kérelemmel, hogy e lapok hasábjain annak másolatát közöltetné. Illés.

Tekintsünk vissza multunkra. Mi volt a magyar erdészet 25 év előtt?

Semmi

Voltak ugyan magyar erdők, de azok sorsát idegen nép intézte. A hatalom emberei tagadták annak lehetőségét, hogy az erdőkezeléshez magyar ember is értsen, hogy arról magyar nyelven beszélni, írni lehessen. Ennek azután meg is volt az a következménye, hogy a magyar földbirtokos nem sokat tartott erdejéről s legtöbbször becsülte annak használatából a legelőt, a makkot, meg a gubicsot.

Ha ily szomorúan állott is a magyar erdészet sorsa, még is léteztek már magyar erdészek is. Hogy is lehetett volna az, hogy a magyar földművelés ezen fontos ága nem talált volna saját nemzete gyermekei között művelőkre; hogy a magasztos, a nagyszerű, a szép erdő nem vonzott volna magához magyart! Igen is, léteztek magyar erdészek, m. p. olyanok, kiknek kebelét lángoló hazaszeretet tölté be, s ezek igen helyesen első feladatuknak azt tartották, hogy meg kell mutatni, miszerint az erdőről s annak gazdasági kezeléséről magyar nyelven beszélni, írni lehet, és hogy a magyar földbirtokos, ha nemzete édes nyelvén szólának hozzá, megérti a beszédet és nem csak érdeklődni fog erdejeért, hanem tenni is.

Ez a meggyőződés volt szülője egy negyed század előtt az „Erdészeti Lapoknak“; ez hozta létre az Orsz. Erdészeti Egyesületet; a magyar földbirtokos osztály pedig megértette az erdészek nyelvét, hozzájárult alapítványával egyesületünk vagyoni erősödéséhez, a törvényhozás meghozta az erdőtörvényt, a kormány végrehajtotta azt s ime mostanában kinek jutna eszébe kérdést tenni az iránt, hogy létezik-e magyar erdészet?!

Nemcsak létezik, de versenyre áll ki bátran Európa többi országainak erdészetével.

A multaknak emléke, a diadalmas küzdelem üdvös eredményeinek tudata s ez a büszke önérzet hoztak össze f. é. december havának 12-én annyi erdészt az Orsz. Erdészeti Egyesület székházába, hogy a nagyterem alig bírta azokat foglalni magába.

Ünnep volt e nap nekünk magyar erdészeknek, mely után az öregebbek, a lefolyt küzdelmekben résztvetteknek szive sóvárogva várt annyi éven át, s a melyre örömmel és büszkén fog visszaemlékezni a jelen volt fiatalabb nemzedék.

Az egyesület székháza az Alkotmány- és a Honvéd-utca sarkán áll a Lipótvárosban, az Uj-Épületen tul. Most még azt lehet mondani: távol van a város szivétől; de ha felépül az Országháza, eltakarodik az Uj-Épület: palotasorok fogják körülvenni, s a főváros legélénkebb, legjelentékenyebb pontjainak egyike lesz a vidék, a hol áll.

Az épület három emeletes, csinosan és sajátyszerű stylusban épült palota, melynek már külseje elárulja hivatását. Kapuja felett Diana és a favágó szobra jelképezik a munkát s a testet és lelket edző vadászatot, melyekből bár mindig bőven jutna osztályrészül az utóbbi a jó erdésznek az előbbi fáradalmi után.

A második emeleten vannak az egyesület helyiségei: középben a közgyűlési terem, balra a kisterem a választmányi ülések számára és mellette az elnöki szoba, jobbra a szakbeli alelnöknek és a titkári hivatalnak 3 szobája. A termek, a szobák egyszerűen, nemesen vannak diszitve és berendezve, s majd ha egyszer jeleseink arczképei fogják a falakat borítani, szakunknak méltó pantheonja leend.

Százhuszat meghaladó férfiuból álló diszes társaság jelent meg a közgyűlési teremben e hó 12-én s nem volt senki, a ki örömmel nem szemlélte volna a szép termeket s szivében hálával nem lett volna eltelve azok iránt, a kik azok létrehozá-

sán oly fáradhatlanul és oly célirányosan buzgólkodának: a kik adakoztak, alapítottak, gyűjtöttek s az építkezést vezették.

A kegyelet adójának lerovására való pillanat volt ez. Föl is lett használva.

Mielőtt a közgyűlés megnyilt volna, az „Erdészeti Lapok“ szerkesztőjének szobájában a kir. erdőfelügyelők szép számu csoportja jelent meg, s a szerkesztőt egy küldöttség meghíván, Illés Nándor m. kir. főerdőtanácsos következő beszédet intézte hozzá:

„Kedves Barátom!

A kir. erdőfelügyelői intézmény legkésőbbi szülőtte a magyar erdőszetnek. Midőn a magyar törvényhozás létrehozására megadta szavazatát, különös gondoskodásáról tett bizonyosságot, mert törvényeink között alig találhatjuk párját oly intézkedésnek, a mely valamely speciális törvény végrehajtására külön személyzetről gondoskodnék. Nem könnyen ment az, ily mindnyájunk által jónak ismert intézmény létesítését elérni. Hosszas küzdelem által lehetett azt csak foganatosítani s ezen küzdelemből neked, mint az „Erdészeti Lapok“ szerkesztőjének is jó rész jutott ki.

Nem volt azonban elegendő a törvényt elnyerni; végre is kellett azt hajtani, be kellett azt vezetni az életbe. Hogy ez úgy történt, a mint működni látjuk, azt tapintatos és bölcs vezetésednek köszönhetjük. A nemzetnek, a törvényhozásnak az erdőszet ügye számára megnyerése, valamint a törvény czélszerű foganatosításaért folytatott küzdelem leghatósabb eszköze a toll volt, melyet úgy mint az „Erdészeti Lapok“ szerkesztője, mint állami hivatalnok egyiránt kitünő ügyességgel kezelél. Ezen tollat megörökíteni kívántuk mi, az előtted megjelent kir. erdőfelügyelő testület képviselőjében, a melynek létrehozása, valamint szervezése legsajátosabb érdemed. Ennek

okából nyujtom át most neked ezen tollat azon kéréssel, hogy azt őszinte tiszteletünk, barátságunk, ragaszkodásunk és írói érdemed elismerése jeléül elfogadni sziveskedjél s azon óhaj-tással, hogy azt számos évig erdészetünk javára és dicsősé-gére az eddig tapasztalt módon használjad“.

Bedő őszinte köszönettel fogadta az ajándékot s körül-belől következőleg válaszolt:

„*Kedves Barátim!*

Azt, a mit szakunk érdekében tettem, tennem kellett a szakunk iránti ügybuzgalom és lelkesedés hatása folytán, a mely táplálékát leginkább azon körülményben találta, hogy szaktársaim inteniómat megérteni, s engem a küzdelemben mindenkor támogatni, velem a sikra kiszállani mindenkor készek valának. Ezen buzgalom, ezen lelkesedés ma csak ugy lángol keblemben, mint lángolt fiatal koromban, mikor pályánkra lép-tem és annak érdekeiért küzdeni kezdettem. Köszönöm szives megemlékezéseket s legyetek meggyőződve, hogy e tollat látva, uj erőt fogok érezni magamban a további küzdelemre azon nehéz pályán, a melyre a sors állított“.

A toll aranyból készült s ludtoll alakú, szárnyán ezüst-ből tölgy ágacska látható makkokkal. Szárán következő felirat olvasható:

Bedő Albertnek. Az „Erdészeti Lapok“ szerkesztőjé-nek. A kir. erdőfelügyelőség tagjai 1886. december 12.

Nem sokára azután, hogy ezek megtörténtek, kezdetét vette a közgyűlés. Nem szándékozom annak részletes leírását adni; részletesebben és pontosabban megtalálja azt a t. olvasó a közgyűlés jegyzőkönyvében. Inkább feladatomnak tartom fog-lalkozni az általános benyomásokkal és azon dolgok előadásá-
val, melyekről a jegyzőkönyvek nem szoktak megemlékezni.

Ismert dolog az, hogy a tavalyi közgyűlés alkalmával többen azon óhajtásukat fejezték ki, hogy a jubiláris ünnepély nagyobb diszszel ünnepeltessék meg és Rucska Tivadar kir. főerdőfelügyelő indítványára tanácskozás tartatott, a mely a jelzett célra bizottságot küldött ki, felhatalmazván azt a teendőkre nézve. A bizottság a *nervum rerum gerendarum* beszerzésére gyűjtést indított meg és sokat tanácskozott a felett, hogy mi módon tehetne legjobban eleget a ráruházott megbízásnak. Kezdetben az volt a terv, hogy az egyesületnek létrehozása és megerősbbödése körül legtöbb érdemet szerzett férfiak arczképei festessenek le a közgyűlési terem számára. Később azon nézet nyert többséget, hogy az eddigi példák után indulva, humanus alapítvány tétessék. Hogy a bizottság ezen elhatározásával a szeget fején találta, semmi sem bizonyítja jobban, mint a gyűjtés eredménye. A bizottság elnöke — Rónai Antal m. k. főerdőtanácsos — majdnem 12.000 frtról szóló alapítványi tőkét jelenthetett be, s az még a közgyűlésen magán kikerekedett a nevezett összegre.

Az alapítvány célja, a mint az a jegyzőkönyvből látható, oly szülők jól tanuló gyermekei számára is lehetővé tenni az erdészeti szakban való kiképzést, a kik különben szegénységüknél fogva valamely állami ösztöndíj elnyerésének reménye fejében az akadémiára nem mehetnének. Az alapítvány két e célra szolgáló ösztöndíj adományozását teszi lehetővé.

Kivánható ennél diszesebb megünneplése 25 éves működésünknek!?

Az „igen“ fényes betűkkel odairva ott ragyogott a jelenlevők arczán; de senki sem adott oly élénk kifejezést örömeinek nagyérdemű elnökünknel. „Ezen pénzszegény időben, ily szerény körben, oly szép összeget, ily rövid idő alatt össze-

hozni: nagy lelkesedésre, nagy erőre, nagy összetartásra vall; dicsőségére válik a magyar erdészeknek.“

Szép szavak! Jól esnek, mert igazak, mert szivből jöttek.

Sok érdemei vannak elnökünknek; szigorú, józan gondolkozása és törhetlen erélye, sokat használt már egyesületünknek, és az összes magyar erdészek hódolatát vivta ki; de az ily szavak szeretetet ébresztenek.

Az alapítvány egyesületünk egyik legkiválóbb és érdekekben leggazdagabb férfiának nevére lett keresztelve: Bedő-alap. Bedő érdemeit taglalni fölöslegesnek tartom: egyrészt általánosan ismeretesek azok, másrészt pedig az nem ide, hanem a magyar erdészet történetének lapjaira tartozik.

Azt azonban még is kiemelendőnek tartom, hogy valamin az erdészek közül Divald volt az, ki a „magyarnak“ nevezett Erdészeti Egyesületet összerombolta és a mostani Orsz. Erdészeti Egyesület létrejövetelét előkészítette; Wagner az irodalmat megalapította: úgy ismét Bedő volt az, a ki azt felépítette, vagyonilag megerősítette és fejlesztette. Ezen három erdész, gróf Keglevich Béla és gróf Tisza Lajos erdőbirtokosok pedig, mint elnökök, azok, kiknek a magyar erdészet mai napig a legtöbb hálával tartozik.

Ezen tények igazsága igazolja az alapítvány nevének megválasztását. Valóban semmi sem örökítheti meg jeleseink nevét jobban a jótékony alapítványoknál!

Messze tértem el sajátképeni feladatomtól, a közgyűlés történetének leírásától. A szives olvasó azonban elnéző lesz irántam, ha meggondolja, hogy oly dolgokról emlékezem meg, a melyek mindnyájunkat érdekelnek s mint ilyenek, soha sem lehetnek fölöslegesek, unalmasak.

A közgyűlés hosszantartott ugyan, de annyi fontos és érdekes tárgya volt, hogy észre se vettük az idő rohanását.

Már elmúlt egy óra, mikor szétoszlottunk, hogy újra összegyűljünk a Fróner szállóban.

Alig birt annak nagy terme mindnyájunkat befogadni. Még az ablakmélyedésekbe is asztalkákat kellett felállítani. Nagyszámu és diszes közönség jelent meg ott.

Jelen volt nagyérdemü elnökünk grf. Tisza Lajos a két alelnökkel, Bedő Albert orsz. főerdőmesterrel és br. Bánffy Dezsővel, Szolnok-Doboka és Besztercze-Naszód megyék főispánjával, erdészeti kormánybiztossal, a kinek nem legkisebb érdeme az, hogy az erdőtörvényt legelső hajtotta végre megfelelően Szolnok-Doboka megyében. Jelen volt egyesületünk előbbi elnöke grf. Keglevich Béla, számos erdőbirtokos, városi küldött, szakunk előkelőségei és nagyszámu szaktársak.

A felköszöntők sorát az elnök, grf. Tisza Lajos nyitotta meg a legelső magyar emberre, a királyra és legmagasabb családjára. Ezután hosszú sora következett a felköszöntéseknek legnevezetesebb, legérdemdusabb férfiainkra. Kár, hogy nem volt gyorsiró, a ki a szép mondásokat megörökítette volna. Szépen, ugyszóllva parlamenti stylusban voltak azok elmondva, bizonyoságot téve arról, hogy a lelkesedés mellett szaktársainknál nem hiányzik a kellő higgadtság. Társadalmi műveltségünknek hathatós bizonyítványa ez.

A vendégsereg lehetőleg vegyesen helyezkedett el az asztaloknál; ennek következménye az volt, hogy nem hiányzott a derü, a vidámság. Elnökünk maga látszólag jól érezte magát közöttünk; jó sokáig tisztelvén meg jelenlétével.

Már öreg este volt, mikor a társaság szétoszlott, viszontlátásra a jövő évben Körmöczbányán.

Szép vidéken, szép erdőkben fogjuk jövő évben viszontlátni egymást. Adja Isten, hogy minél többen jelenhessünk meg ott és szemlélhessük a magyar erdészet gyarapodását.

Sélli.